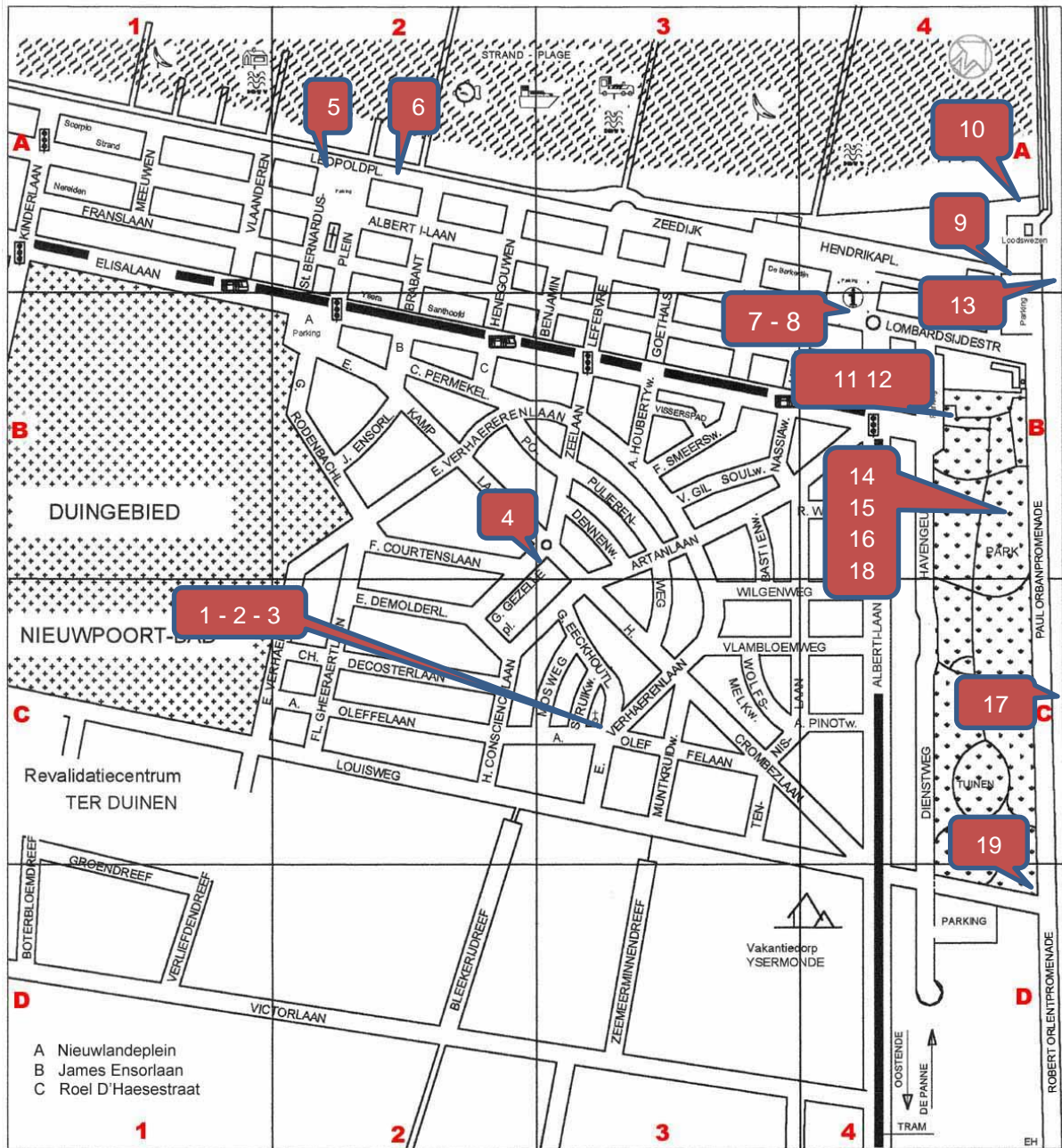

**BEELDHOUWERKEN IN NIEUWPOORT
OP OPENBARE PLAATSEN**

Paul De Coninck en Friede Lox

Simli wijk - Leopoldplein - Zeedijk - Hendrikaplein - Loodswezenplein - Centrum Ysara - Havengeul - Prins Mauritspark

Simli wijk

1. Maria met Kind (*Brugse atelier Dupont*)
2. Twee Bas-Reliëfs (*Bert Bijmens*)
3. Beeldje Moeder en Kind (?)
4. Guido Gezelle (*Martine Platteau*)

Leopoldplein

5. Glazen windschermen - Gedichten

Zeedijk

6. Ode Maritima (*tekst Pessoa Fernando*)

Hendrikaplein

7. Sint-Bernardushond (*Monique Mol*)
8. Borstbeeld Floribert Gheeraert (*Rogianne Gaytant*)

Loodswezenplein

9. Glazen windschermen - Belle Epoque
10. Verzoening (*Willem Vermandere*)

Centrum Ysara

11. De Lege Spiegel (*Frank Vanhooren*)
12. Meerkat (Roel d'Haese)

Havengeul

13. De Blauwvoet (*Fernand Vanderplancke*)
14. The Whale (*Freddy Cappon*)
15. Het zeemansgraf (*Eric Baeyens*)
16. De Golven (*Roland Patyn*)
17. Pluto (*Jan Smekens*)
18. Ruimte van Water en Wind (*Martine Hennebel*)

Prins Mauritspark

19. Maurits van Nassau (*Frank Neirijnck*)

Simli wijk

1. MARIA MET KIND

foto's: paul de coninck

Duinenkapel

De bakstenen kapel van O.-L.-Vrouw-ter-Duinen, gelegen aan het kruispunt van de August Oleffelaan, de Emile Verhaerenlaan en de Georges Eekhoudlaan (SIMLI-wijk), werd opgericht in opdracht van dhr. en mevr. Cesar Pyllyser-Aline Sinnaeve, als dank na een gedane belofte voor het welslagen van een heelkundige ingreep. Het is een stemmig hoekje, een oase van rust en stilte op een paar flinke boogscheuten van de drukke toeristische badplaats.

De plechtige inwijding van de kapel en het Mariabeeld door pastoor Alfons Vanden Berghe vond plaats op 1 mei 1938. Deze kapel (thans eigendom van de erfgenamen C. Pyllyser-Sinnaeve), midden in de duinen gelegen en oorspronkelijk een bindingsoord tussen polder en bad, groeide eertijds uit tot een druk bezocht Maria oord waar ontelbaren ter bedevaart trokken.

Vooraf in de oorlogsjaren kwam onze bevolking er dikwijls bijeen om gezamenlijk hulp te zoeken bij O.-L.-Vrouw.

Wanneer op het einde van de Tweede Wereldoorlog door de Duitsers de toegang tot de duinen werd verboden en op vele plaatsen in dit gebied landmijnen en prikkeldraad werden geplaatst, werd het Mariabeeld tijdelijk overgebracht naar de Sint-Bernarduskerk.

In de vijftiger jaren waren er in de meimaand regelmatig parochiaal ingerichte rozenkransoefeningen.

Ter gelegenheid van het Mariajaar 1958 werd op 1 mei een speciale bedevaart georganiseerd door de christelijke arbeidsorganisaties uit Nieuwpoort-Stad.

Na vernielingen in de kapel in de nacht van 26 juni 1958 (zie gedenkplaat: *Dankkapel gebouwd in 1938*). *Het beeld van O.-L.-Vrouw werd heiligschennend verbrijzeld in de nacht van 26 juni 1958. Bid voor de ziel (van de schuldige)*

Tijdens een grootse plechtigheid werd op half oogst 1958 een nieuw Mariabeeld ingewijd door pastoor R. Declercq.

Van 1959 tot 1964 en in de jaren 1979 en 1982 werden nog dergelijke bedevaarten ingericht.

In oktober 1997 was er lichte rookschade toen een kaars brand veroorzaakte.

Sedertdien is het verboden nog brandende kaarsen in de kapel te plaatsen. Doch kan men zulke eerbetuiging verbieden?

Het kunstwerk: Mariabeeld (Madonna met kind) replica van werk Pieter Pepers

Het witstenen renaissancebeeld stelt Maria voor als de bezorgde minzame moeder die met het kindje Jezus de eerste stappen leert zetten in de wereld.

De kunstenaar: PIETER PEPEERS

Dit prachtig beeldhouwwerk is een replica van **Pieter Pepers** marmeren werk (1730-1785) in de kathedraal te Brugge en werd in 1938 vervaardigd in het Brugse atelier Dupont. Na vernieling werd er in 1958 een tweede kopie van het oorspronkelijke kunstwerk van **Pieter Pepers** gemaakt.

Pieter Pepers is, samen met Pulinx, de meest bekende achttiende-eeuwse Brugse beeldhouwer. Hij is leerling van Pieter Van Wallegheem en van de academie. Van 1751 tot 1759 studeert hij aan de Parijse academie, waar hij leerling is van Slodtz, die hij onder meer helpt bij het werk aan de gevel van de Saint-Sulpicekerk te Parijs. Hij zou ook een marmeren cupido gehouwd hebben voor Madame de Pompadour. Terug in Brugge, waar hij in de Smedenstraat woont, is hij vooral populair in kerkelijke kringen.

Tekst: Friede Lox

2. TWEE BAS – RELIEFS

foto's: paul de coninck

Deze werken van kunstenaar **GILBERT (BERT) BIJNENS** hangen in de duinenkapel van de Simliwijk

De kunstenaar: BERT BIJNENS

Bert Bijmens (°Zutendaal 1944 – +Koksijde 07 mei 2010) was schilder, tekenaar, aquarellist en beeldhouwer. Hij kreeg zijn opleiding aan het Provinciaal Hoger Instituut voor Architectuur en Toegepaste Kunsten te Hasselt (1962-1966), maar qua schilderkunst was hij grotendeels autodidact. Zijn eerste tentoonstelling greep plaats in 1978.

Hij was vooral een bescheiden, ambachtelijk volkskunstenaar die zijn werk zonder de minste roemzucht verrichtte. Hij wilde weten wat er groeit en bloeit in zijn streek, wat er omgaat in de hoofden van de gewone man. Daarvan getuigen zijn houtsculpturen, keramiek en koekenplanken. De collectie keramische geglazuurde beelden vormen een belangrijk deel van zijn oeuvre. Achter elk beeldje schuilt een verhaal. Stuk voor stuk hebben ze een grote betekenis voor de volkskunst in de Westhoek en Frans-Vlaanderen. In april 2006 schonk de kunstenaar 69 dergelijke beeldjes uit zijn verzameling aan de gemeente Koksijde. Het was zijn wens dat de beelden zouden samenblijven. Deze unieke schenking werd door het gemeentebestuur warm onthaald. Het toeval wil dat Bert overleed terwijl in het gemeentehuis een tentoonstelling van zijn artistiek werk liep.

Bekroond.

Zo'n vruchtbare loopbaan kon niet onbeloond blijven. Al in 1953 werd hij onderscheiden in een luisterspelwedstrijd van de BRT (toen nog NIR) met Iseland en won hij de provinciale prijs beeldhouwkunst West-Vlaanderen. In 1967 werd Bijmens in 's Gravenhage door het Algemeen Nederlands Verbond de Visser - Neerlandia prijs toegekend. In 1982 werd hij ridder in de Orde van 't Manneke uit de Mane, en op 18 juni 2006 verleende het Koksijdse gemeentebestuur hem officieel de titel van cultureel ambassadeur van de kustgemeente.

Tekst: Friede Lox

3. BEELDJE MOEDER EN KIND

foto: paul de coninck

Dit beeldje van een onbekende kunstenaar staat in de duinenkapel, in de Simliwijk.

4. GUIDO GEZELLE

foto's: friede lox

Dit beeld staat sinds 1999 op het Guido Gezelleplein, in de Simliwijk.

Het kunstwerk is vervaardigd in cortenstaal.

De tekst die erop aangebracht werd is van de hand van Guido Gezelle

Ons leven vloeit,

ons leven spoeit

met een getij, zijn we voorbij'.

De kunstenaar: MARTINE PLATTEAU

Ze is van opleiding technisch ingenieur scheikunde-biochemie. Ze studeerde vrije grafiek aan het SASAK Oostende en Roeselare en behaalde het kwalificatiegetuigschrift specialisatiegraad.

Het lassen leerde ze in 1993 in het metaal constructiebedrijf Espeel te Rumbeke; in 2008 bij Ronny Delrue en in 2006 bij Johan Tahon voor de masterclass.

Leopoldplein

5. GLAZEN WINDSCHERMEN - GEDICHTEN

STRANDEN

Langs de vloedlijn...

klein en blond

in waterlaarsjes

trotseert plassen zee

zomerverliefd puberen

pent met slijkvingers

kwetsbaar hart leeg

... stranden op nostalgie

Doris Dorné

GOLVEN

*De zee vertoont een bruine waas
golven deinen krachtig door elkaar
een zandrand schuimt de watervloed
Ik vraag me af : is het wel goed om
de zee in haar vernieling te betijen ...*

*Golven zijn rimpels van het leven
de één verdrinkt er in, de ander waadt.
Je mag de zee de schuld niet geven
Als het water niet verfrist maar slaat*

Nan Engelhuys

SEPTEMBERSTRAND

September met zijn milde dagen.

De zon brandt niet meer,

Ze koestert.

Mysterieus licht

Echoënde klanken

De zee is van luiheid spiegelglad

*Het strand is moe
Mensenmoe
Het wil alleen nog worden bemind
Door de zee en de wind.*

Chistiane Goossens

WOORDLOOS

*Dagen zullen open en dichtgaan.
De tijd zal de horloges verlaten
en over ons zal stilte strijken
als een zachte adem.*

*Meer nog dan vroeger
zal de zee ons liefhebben,
zullen de blauwe danseressen
ons toelachen, langzaam terugvloeiend.*

*En woordloos zal alle liefde worden,
eindeloos ook en onnabootsbaar,
en golf na golf zal naar ons toerollen,
O ons zo pijnlijk kwetsend en teder*

Mark Braet

MONDING

*Wij zijn het mondinghout
steeds tussen stroom en oceaan
en tussen zoet en zout
het komen en het gaan.*

*Steeds tussen groen en rood
het leven en de dood.*

Herman van Snick

ZONNEBAADSTER

*Ze zonnebaadt, en is van zand en water,
gelijfd uit schelpen : Najade en alikruik.*

*In okselholte en navelkuil ontstaat er
een welving voor de borsten en de buik*

*Ze is dit woord dat vleesgeworden is,
en zwelt in klank en huivert in gefluister,
ritmeert en beeldt,
en ergens in haar duister
van onbegrepen boodschap het gemis.*

Aan welke wind heeft zij haar vorm ontnomen ?

*Werd geest uit stof ?
Hoe stijgt als blijvend tij
de ziel van zelfbewustzijn uit haar lomen*

*Dit lichaam is mijn denken, en als later
de dood mijn lip ontkleurt,
blijft zij na mij en zonnebaadt.
En ik word zand en water.*

Rudi Siffer

THUISHAVEN (NIEUWPOORT)

*Vuurtoren,
wimper van de kade
houdt de nachten open.*

*Aanleggen
waar zij hart is,
zijn andere zee.*

Meerpaal van het weerzien,

*vreugden mondig,
geuren van de zee vertaald.*

*Het viswonder gewogen,
de tong is prijzig,
de woorden vaardig.*

*Aan wal haar linnen woord en warmte,
maar door de mazen
gluurt heimwee weer naar zee.*

Fernand Florizoone

MIJN LIEF

*Mijn lief
hij wandelt op het strand
hand in hand
met een ander
mijn lief is zelf een ander*

*en ik ben een afgekapte kop
van een vogel
en zing.*

Chris Yperman

DE ZEE

*Geruisloos rollend over de branding
deint diep dit eindeloos strand,
houdt alle korrels in haar adem*

*De zuidwestenwind wakkert weids
het watervlak tot ruige rimpels,
stuwt hun golvenkraag vol schuim.*

*Het breekwater beukt boten tegendraads
terwijl de storm haar laatste zucht
te ruste legt op de vermoeide kust.*

Philippe Rotsaert

ROEL D'HAESE

*Jij en je vormen,
de maten op haar felst*

*Wij in de tijd van afscheid
achterblijvend bij de vergiftigde zee.*

*Jij die reigers en buizerds
noemde bij hun naam.*

*Jij die ons in de duinen 's nachts
voorbij draaft, in brons, in paniek,
onverzoend rechtop.*

*Jij, pièce unique,
alle ongeboren vormen rouwen nu
om jou*

Hugo Claus

MARIEKE

*Zonder liefde warme liefde
Waait de wind de stomme wind
Zonder liefde warme liefde
Weent de zee de grijze zee
Zonder liefde warme liefde
Lijdt het licht het donk're licht
En schuurt het zand over mijn land
Mijn platte land mijn Vlaanderland.*

Jacques Brel

ZONSONDERGANG

*Zeg niet dat je op de zee kunt zitten
als op een stoel, zeg niet dat je aan zee
kunt zitten als aan een tafel hoezeer
het tafelzilver van de avond schittert.
in een regenboog van wereldkleuren als
het rood van appel, het groen van peer
en zonsondergang van zware oranjesmaak.*

Hedwig Speliers

ZAND

*Zand, gedragen door de armen,
van alle andere zand.
als spieren op het lichaam
van een worstelaar, gebald,
onvernietbaar en soepel.*

*Zand dat speelt in de wind
en door de wind wordt bespeeld
met al de kleuren van de schaduw.*

*Zand, eenzame vlakke,
mager en stokoud, lang als de
pijn en droog als de sterfte.
o zand over zand over zand*

Paul Snoek

STAKETSEL

*Waar zeewiergroen
in grijs vergaat
van mosselbaarden
schuift moe een schip*

*de haven in
een grijze rookpluim
spuwt de lage wolken vol.
de branding tast de ribbenkast
van het oude hout gestadig af
een rijstveld schorseneren
met witte aspergetippen
zes zwarte mensenstippen
romdom de fakkel
van het licht in nood.*

Toon Hillewaere

De maritieme sfeer van de gerenoveerde zeedijk werd doorgetrokken op het plein, vandaar de verhoogde aanleg van het middengedeelte in bootvorm. Op dit gedeelte vindt men zitbanken en tien ligzetels. Op veertien windschermen staan gedichten gedrukt die verwijzen naar de Noordzee en Nieuwpoort. Ze zijn onder meer van de hand van plaatselijke dichters zoals Rudi Siffer, Toon Hillewaere en Doris Dorné, Christiane Goossens, ..maar ook Hugo Claus, Paul Snoek en Jacques Brel kregen een plaats. De opstelling van zes houten masten op het plein zorgen voor een unieke sfeerverlichting.

Zeedijk

6. ODE MARITIMA

Deze teksten "Ode Maritima" van **Pessoa Fernando** zijn terug te vinden op twee arduinen stenen op de zeedijk ter hoogte van het Leopoldplein.

De kunstenaar: FERNANDO ANTONIO NOGUEIRA PESSOA

Hij (Lissabon, 13 juni 1888 – Lissabon, 30 november 1935) is één van de belangrijkste dichters uit de Portugese literatuur-geschiedenis en wellicht één van de meest betekenisvolle dichters van de twintigste eeuw.

Hendrikaplein

7. SINT - BERNARDUSHOND

foto's: paul de coninck

Dit beeld staat op het Hendrikaplein naast het infokantoor toerisme.

De kunstenaar: MONIQUE MOL (°Gentbrugge 1939)

Monique Mol is niet alleen beeldhouwer, keramiste en schilder. Ze vervaardigt ook juwelen.

In haar kunstwerken ligt de spankracht in de vermenging van alledaagse vormen met het aanvoelen van het leven: het overstijgen van het materiële naar het geestelijke. De voornaamste hoedanigheid van een kunstenaar is de fantasie omzetten in plastische vormen.

Monique Mol nam deel aan talrijke individuele en collectieve tentoonstellingen in het binnen- en buitenland zoals : St.-Truiden, Aalst, Charleroi, Knokke, Maaseik voor het binnenland en in Parijs, Strasbourg, Beaune(Fr.), Goes en Utrecht (Ned.) en Hongkong voor het buitenland

Zij ontving eveneens de Grote Internationale Medaille voor Beeldhouwkunst te Brussel, de Gouden Medaille met palmen van de Europese Kunstverdiensite en de 1e prijs voor beeldhouwwerk in Cavalaire-sur-Mer (Fr). De klassiek gerichte beelden worden gekenmerkt door een gave afwerking: een perfecte techniek gekoppeld aan een kunstige uitvoering garanderen een welverdiende waardering.

www.kunstatelier-moniquemol.be

8. BORSTBEELD FLORIBERT GHEERAERT

foto's: paul de coninck

Dit beeld staat op het Hendrikaplein en werd ingehuldigd op 4 juni 1999 ter ere van Floribert Gheeraert, burgemeester van Nieuwpoort van 1947 tot 1970. Tijdens zijn ambtsperiode kwam de aanhechting van Nieuwpoort-Bad tot stand.

De kunstenaar: ROGIANNE GAYTANT (° Veurne 15.11.1944 - + Peru 2013)

Ze volgde een opleiding beeldhouwwerken aan de WAK (Westhoek Academie Koksijde) onder leiding van Koen Westerduin waar ze afstudeerde met grote onderscheiding. In Firenze volgde ze diverse cursussen marmerkappen onder leiding van Philippe Marchand. Ze volgde ook steenbakken onder leiding van Adriaan Seelen in Monthureux-le-Sec (Fr.). Keramische vorming kreeg ze van Etienne De Wulf, Kees Hoogendam, Dorothé Vrijdag.

Ze kreeg diverse opdrachten waaronder het beeld van burgemeester Gheeraert te Nieuwpoort en het wapenschild van Koksijde op de zeedijk.

Ze kwam om bij een auto-ongeval in Peru in 2013.

Loodswezenplein

9. GLAZEN WINDSCHERMEN BELLE EPOQUE

foto: paul de coninck

Op het Loodswezenplein staat een geheel van **glazen wanden** met foto's van de badplaats in lang verleden tijden. Op de foto-schermen prijken beelden van het Casino, het Grand Hotel en talrijke villa's van grootgrondbezitter Benjamin Crombez. Met deze prachtige fotoreeks wordt het erfgoed op een unieke en originele manier getoond. De extra gecreëerde openbare ruim-

te werd omgevormd tot een mooi plein met zitbanken waar wandelaars kunnen rusten en genieten van het uitzicht op de zeedijk, de Havengeul en het natuurreservaat De IJzermondig.

Tekst: Friede Lox

10 VERZOENING

De Vlaamse kunstenaar **Willem Vermandere** kreeg de opdracht om een herdenkingsmonument te creëren dat op het geografische beginpunt van het Westelijk Front werd geplaatst op 8 oktober 2014. (Loodswezenplein te Nieuwpoort)

foto: paul de coninck

Het kunstwerk

Het monument stelt een grote stenen dialoog voor: twee oprijzende figuren met menselijke vormen die elkaar aan het front ontmoetten en honderd jaar na datum in plaats van vijanden vrienden zijn geworden.

De handen op de figuren zijn een metafoor voor agressie, verzoening, beschutting en gastvrijheid.

Het kunstwerk is vervaardigd uit Franse Bourgondische steen.

De kunstenaar: WILLEM VERMANDERE

Willem VERMANDERE (° Lauwe, 9 februari 1940) is een Vlaams kleinkunstenaar, schrijver, dichter, beeldhouwer, levensfilosoof, zanger, gitarist en schilder. Op latere leeftijd studeerde **Vermandere** godsdienstwetenschappen te Gent en gaf hij drie jaar les in Nieuwpoort. In de jaren zestig werd **Vermandere** vooral bekend door zijn kleinkunstliedjes in het West-Vlaams over de dagelijkse dingen, zijn Westhoek en de verschrikkingen van de Grote Oorlog. Hij beschouwt zichzelf eerder beeldend kunstenaar dan muzikant. In 2000 werd hij omwille van zijn diverse kunstactiviteiten ereburger van Veurne; hij woont er in de deelgemeente Steenkerke. **Vermandere** eindigde in 2005 op nr. 115 tijdens de Vlaamse versie van de verkiezing van De Grootste Belg.

Centrum Ysara

11. DE LEGE SPIEGEL

foto: paul de coninck

Het keramisch beeld staat sinds 2012 opgesteld in het cultureel Centrum Ysara.

De kunstenaar: FRANK VANHOOREN

(°Nieuwpoort 6 juli 1963)

De kunstenaar toont in zijn figuratieve beelden menselijke vormen ontdaan van hun schoonheid. Zijn voorstellingen zijn teruggebracht tot de essentie. De verstilde voorstellingen geven een beeld van de wereld die Frank steeds opnieuw boeit. Het innerlijke, de ziel en de gemoedstoestand. Het fenomeen van de mens overgelaten aan zijn innerlijke wereld.

12. DE MEERKAT

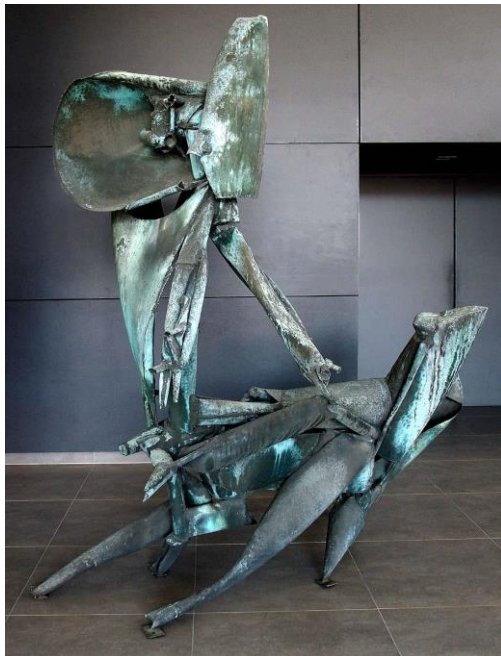

foto: etienne heyde

De Meerkat is een monumentaal werk in messingkoper dat Roel D'Haese speciaal ontwierp voor de Wereldexpo '58. Het kreeg een plaats vóór het Faunapaleis.

Dit beeldhouwwerk werd op vrijdag 20 mei 2016 geschonken aan de stad Nieuwpoort door Dominique, de dochter van het kunstenaarshechtpaar Roel D'Haese – Chris Yperman. Nu krijgt het een blijvende plek in de foyer van het Centrum Ysara.

De kunstenaar: ROEL D'HAESE

Roeland (Roel) D'Haese zag het levenslicht te Geraardsbergen op 26 oktober 1921. Vanaf zijn prille jeugd, hij was amper 9 jaar oud, sneed hij beeldjes uit hout. De passie vergde stielkennis, die hij, als 15 jarige jongeling, kreeg van Jef Somers. De modelleerlessen in steenkappen volgde hij, van 1938 tot 1942, in het atelier van Oscar Jaspers aan het Hoger Instituut Ter Kameren. Al miskende **Roel D'Haese** de kunststromingen van die tijd, toch getuigen zijn grillig onverwachte gedrochten van doorgedreven abstraherend surrealisme. Het is in die

periode dat hij in steen kapte zodat hem in 1954 de *Prijs van de jonge Belgische Beeldhouwkunst* werd toegekend.

Nadien leerde hij alle technieken en andere materialen bewerken. Met de verloren was techniek ondervond hij meer mogelijkheden. Door het samenbrengen van brok-sculpturen kregen zijn beelden een solide vorm die steeds verwezen naar een eigen innerlijke levenskracht. Nauw aansluitend aan zijn sculptuur, verzorgde hij, tussen 1957 en 1980, ook een uitgebreid grafisch werk.

Om gezondheidsredenen kwam **Roel D'Haese** in 1964 in Nieuwpoort-Bad wonen. Hier vond hij rust om ruimte te scheppen voor nieuw werk. Hij creëerde enkele grootse beelden. 'The song of Evil', een ruiterbeeld is één van zijn meesterwerken. 'Het monument voor Jan de Lichte', bestemd als hulde aan Louis Boon, lokte een rel uit en werd in 1981 geweigerd door de stad Aalst. Het kwam ten slotte in 1987 in het beeldenpark Middelheim te Antwerpen terecht. Zes jaar voordien, in 1981, kreeg **Roel D'Haese** een eredoctoraat aan de Rijksuniversiteit te Gent. Hij kreeg nationale en internationale erkenning. Doch de vele prijzen en tentoonstellingen in binnen- en buitenland gingen in Nieuwpoort onopgemerkt voorbij. De kunstenaar zocht ook geen contact met de Nieuwpoortse werkelijkheid.

D'Haese stierf te Brugge op 18 mei 1996. Hij werd begraven te Nieuwpoort. Eén van zijn stenen beelden 'Sirene 2' werd op zijn graf geplaatst.

Tekst: Friede Lox

Havengeul

13. DE BLAUWVOET

foto: friede lox

Het beeld staat op een dukdalf in de havengeul ter hoogte van de IJzermondong.

Het kunstwerk:

De Blauwvoet is een eikenhouten beeldhouwwerk van 3 meter hoog en weegt 900 kg. Het kunstwerk werd in 1980 door de Vlaamse Vereniging voor Watersport geschonken aan de stad Nieuwpoort omwille van de ontwikkeling van de eerste en onmiddellijk ook de grootste Vlaamse jachthaven aan onze kust. Het kreeg de naam 'Blauwvoet' omdat deze steeds verbonden is geweest met de ontvoogding

van het Vlaamse volk en het strijdbaar karakter daarvan onderstreept, de leuze van Albrecht Rodenbach indachtig: **'Vliegt de Blauwvoet ? Storm op zee'**. Met dit beeld wil VVW een traditie behouden die ook bestaat in andere havens, waar de kapitein van een boot bij wijze van groet een hartversterking aan de opvarenden aanbiedt, zowel bij de afvaart als bij de thuiskomst van het schip.

Bron: Friede Lox

De kunstenaar: FERNAND VANDERPLANCKE (°12.08.1938)

Fernand Vanderplancke (° 12/08/1938), Oostduinkerkenaar, volgde de Academie voor Schone Kunsten in zijn geboortestad Brugge en was ooit leerling van de Poolse Joseph Petruk. Hij bekwaamde zich in alle disciplines van de beeldhouwkunst. Hij kapt in hout, last in metaal, boetseert en modelleert in gips. Zijn houten kunstwerken zijn zeer imposant. Het laatste groot houten kunstwerk kreeg een centrale plaats tijdens de tijdelijke tentoonstelling van de Gentse Floraliën. Vanderplancke ontwerpt ook medailles, gedenkpenningen en plaketten. Voor de 15de keer mocht hij in 2010 de trofee voor de Ronde van Vlaanderen maken. Maar hij schildert ook ontwerpen voor menukaarten en wijnflessen. Hij kwam tot een eigen discipline: *wood-scillel art*.

14. THE WHALE - in bruikleen

foto's: paul de coninck

Het beeld staat sinds 2012 aan de havengeul langsheen de Paul Orbanpromenade en stelt een walvisstaart voor .

Het materiaal is blauwe hardsteen.

De kunstenaar: FREDDY CAPPON

Freddy Cappon woont en werkt in Nieuwpoort. Kunstwerken geven een grote betekenis aan zijn leven: creëren dient om de grenzen van ons eigen wezen te bepalen. In zijn kunstpraktijk vervaardigt hij graag monumentale werken met materialen als beton, arduin, marmer en verschillende soorten metalen. (Kunst)voorwerpen dienen als grenslijnen, vermaterialiseren verleden en heden en laten zien waar we eindigen. Het is voor Cappon een enorme verheffing om die eenheid uit te brengen.

15. HET ZEEMANSGRAF – in bruikleen

Het kunstwerk langs de Paul Orbanpromenade bestaat uit twee delen: een in arduin gekapt beeld dat een duiker voorstelt en twee cortenstaalen ringen die de steen omringen. Het arduinen beeld is vervaardigd door **Eric Baeyens**..

De kunstenaar: ERIC BAEYENS

Zoon van een beroepsmilitair, is afkomstig uit Lokeren, maar verblijft sinds zijn jeugd aan de kust. Hij houdt ervan om oude materialen te verwerken in eigen constructies. Verbluffend is zijn neus voor combineren van verschillende oude materialen zoals golfplaten, resten hout, metalen...om er een nieuwe dimensie aan te geven. Ook schilderijen, pentekeningen en nieuwe pc-technieken kunnen hem boeien.

16. DE GOLVEN

foto: friede lox

Langs de linkeroever van de havengeul, in het grasperk naast de Paul Orbanpromenade, kort bij de IJzermonding, liggen sinds 2006 twee stalen beelden in cortenstaal die één geheel vormen en **De Golven** gedoopt werden

Het kunstwerk:

Dit kunstwerk van **Roland PATYN** (° Boom 1951) woonachtig te Nieuwpoort werd ontworpen en geselecteerd voor de tentoonstelling "Monumentale sculpturen" met als thema "De elementen", in 1999 georganiseerd door de gemeente Middelkerke. De stad

Nieuwpoort kocht het in mei 2007 aan. Het stelt twee golven in staal voor waarvan de componenten, onderling verwisselbaar, tot een groot aantal vrije composities gevormd worden. Deze losse vormen weerspiegelen in hun samenspel de oneindige wendbaarheid en onderlinge beweeglijkheid van de zee.

Tekst: Friede Lox

De kunstenaar: ROLAND PATYN

Roland Patyn (° Boom 1951) studeerde beeldhouwen in de Stedelijke Kunstacademie te Oostende en volgde keramiekseminaries in Alden Biesen.

Hij begon bij de keramiek en is via allerlei materialen en technieken in 1994 terechtgekomen bij het gieten van brons, terwijl zijn grotere werk in koper en plaatstaal wordt vervaardigd. Hij is binnen de neo-constructivistische stroming te situeren en heeft een voorkeur voor strakke geometrische vormen, het sober herleiden tot de essentie.

Typisch voor zijn werk is de combinatie van verschillende materialen, zoals keramiek met hout en metaal of metaal met arduin. Vaak komen bij hem koperen pinnen voor, die enerzijds een zekere agressiviteit oproepen en anderzijds een bindende functie hebben.

Roland Patyn streeft doorgaans naar een samen gebruik van verschillende materialen. Hij zoekt naar evenwicht door een gecontroleerde beweging, een combinatie van kracht en beheersing.

In ieder van zijn werken is het weggelaten detail de aanzet tot een gesprek met zichzelf via het plastische volume, een klein debat dat door de vormgeving naar evenwicht geleid wordt. De communicatie tussen positief en negatief is meer dan een woord. De beelden van **Roland Patyn** zijn...vorm geworden woorden.

Tekst: Friede Lox

17. PLUTO

foto: friede lox

foto: paul de coninck

Het kunstwerk

Dit keramisch beeld genaamd *'Pluto'* van **Jan SMEKENS** stond model voor zijn Kunstwerk dat sinds 2004 nog steeds trouw vanop de dukdalf in de havengeul ter hoogte van de gebouwen van de Sea Scouts uitkijkt naar de verbaasde voorbijgangers.

De kunstenaar: JAN SMEKENS

Jan SMEKENS (°Gent 22 juli 1955) is afkomstig uit Gent. Hij volgde een artistieke opleiding in het regentaat Plastische Kunsten Gent in 1977, Atelier Schilderkunst St;-Lukas in 1978-1979, Stedelijke Academie Schilderkunst dagonderwijs in 1985-1986 met de volledige cyclus schilderkunst DKO Schilderkunst Oostende en kwam eerder toevallig terecht in Nieuwpoort. Nochtans leerde hij als jonge knaap Nieuwpoort kennen want samen met zijn familie bracht hij er jaarlijks de zomervakantie door. Samen met zijn broers en zus leerde hij zeilen met een Caravelle en meteen was **Jan** voorgoed gebeten door de zeilmicrobe. Deze passie zou hem nooit meer loslaten en zou zijn leven later een nieuwe wending geven. Hij ging immers aan de slag bij Bloso waar hij als zeilinstructeur les geeft. Zelf is hij een verwoed zeiler en nam in het verleden deel aan verschillende internationale zeilwedstrijden. *'Als jongeman heb ik met bootstop zowat de halve wereld afgereisd. Met diverse transats ben ik zelfs tot in de Caraïben geraakt. Tijdens deze reizen heb ik veel geleerd en vooral leren relativeren'*. **Jan** heeft steeds midden in de natuur gewoond en als een echt natuurmens zou hij beslist niet kunnen aarden in een drukke stad of villawijk. Hij kocht dan ook een woning langs de IJzer in het landelijke Ramskapelle die hij samen met zijn echtgenote Elisabeth helemaal heeft opgeknapt. Daar geniet hij van het prachtige polderlandschap dat hem ongeacht het seizoen blijft fascineren. *'Onze woning bevindt zich op het zuidelijkste punt van Groot-Nieuwpoort en dit stukje land beschikt over een microbiotoop. De rustige, groene omgeving, ver weg van de toeristische drukte was een doorslaggevend argument om hier te komen wonen'*, aldus **Jan** die ook de smaak te pakken kreeg om zelf groenten te kweken. Jan studeerde af aan Sint-Lucas in Gent waar hij het diploma van regentaat plastische kunsten behaalde. Hij volgde ook een opleiding aan de Gentse Stedelijke kunst-academie en sinds 2001 volgt hij les aan de Stedelijke Academie van Oostende. Kunst en zeilsport behoren tot twee aparte werelden die allebei deel uitmaken van het leven van **Jan Smekens**. *'Het zijn twee werelden die elkaar versterken. Schilderkunst is een weg om je ziel open te gooien. Zo'n tien jaar geleden ben ik opnieuw beginnen schilderen en dat doe ik vooral in de rustige wintermaanden'*. **Jan** omschrijft zichzelf als een 'explosieve' schilder: hij slaagt er immers in om in drie maanden tijd niet minder dan tien schilderijen te maken. Hij legt zich vooral toe op het schilderen van portretten waarmee hij de ziel van de mens tracht bloot te leggen. Daarnaast schildert hij ook marines, zeilboten en hij maakte enkele prachtige portretten van paarden. De dramatiek van de rauwe lucht en het grijze klimaat in onze regio blijven hem fascineren.

Voor zijn recentste werken liet hij zich inspireren door het industriegebied van Duinkerke. *‘Een portret schilderen vertelt hoe je kijkt naar iemand en ik probeer telkens de persoon in kwestie weer te geven zoals hij echt is. Vooral de driehoek ogen-mond-neus vind ik heel belangrijk’* aldus Jan die ook veel belang hecht aan een goede techniek en een juiste compositie. **Jan** beschikt ondertussen over een indrukwekkend palmares met heel wat tentoonstellingen. Zo nam hij onlangs deel aan de Week Van de Amateurkunsten in de stadshalle en hij was ook één van de tien kunstenaars die in 2007 exposeerde met StrandArt. Dit was een initiatief van de dienst cultuur die uitpakte met een openluchtexpo op de strandcabines en een binnenexpo in Centrum Ysara. Tempelbox, een werk van **Jan** is ook in Getij-Dingen, op het strand net op de grens van Nieuwpoort en Oostduinkerke, te zien. **Jan** is verder bijzonder trots op Water, Wind en Wandelen, een openluchttentoonstelling langs de Nieuwpoortse Havengeul. Hij was in 2004 immers de initiatiefnemer van deze unieke expositie die hij samen met de dienst cultuur, de Nieuwpoortse yachtclubs en de Administratie Waterwegen en Zeewezen helemaal uitwerkte. Water, Wind en Wandelen werd in 2004, 2006 en 2008 georganiseerd en deze drie edities werden bijzonder gesmaakt door het grote publiek. **Jan Smekens** pakte ook uit met het project Pathfinder E40-galerij in Nieuwpoort waarbij hij de vuile koker onder de autostrade kunstzinnig liet aankleden door collega kunstenaars. Onrustig en gedreven als hij is steekt **Jan Smekens** boordevol toekomstplannen maar veel wil hij daarover voorlopig nog niet loslaten. Over een nieuwe editie van Water, Wind en Wandelen daarentegen wil hij wel een en ander kwijt. *‘Ditmaal wil ik kunst en getij met elkaar laten versmelten. Schilderijen die bij hoog water al dan niet gedeeltelijk of volledig onder het zeewater komen te staan zouden door organismen zoals algen en zeepokken na verloop van tijd veranderen’*, aldus een vastberaden **Jan** die met een flinke dosis doorzettingsvermogen dit project hoopt te kunnen realiseren!

Bron: Nieuwpoort-digitaal.

18. RUIMTE VAN WATER EN WIND – in bruikleen

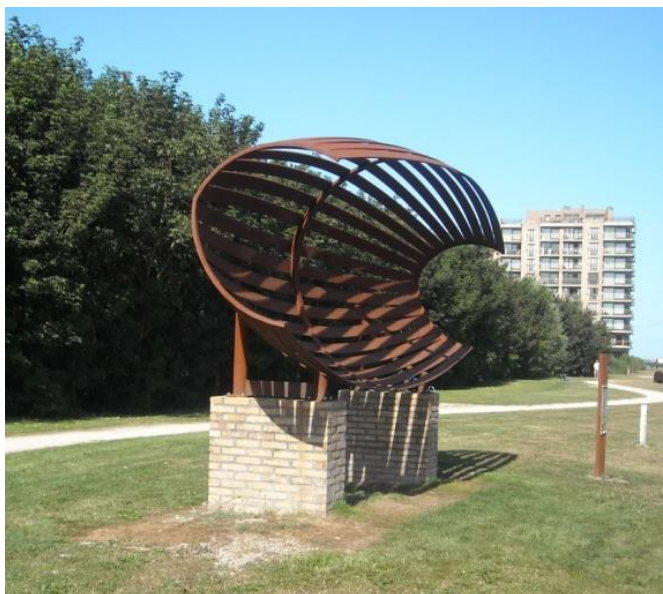
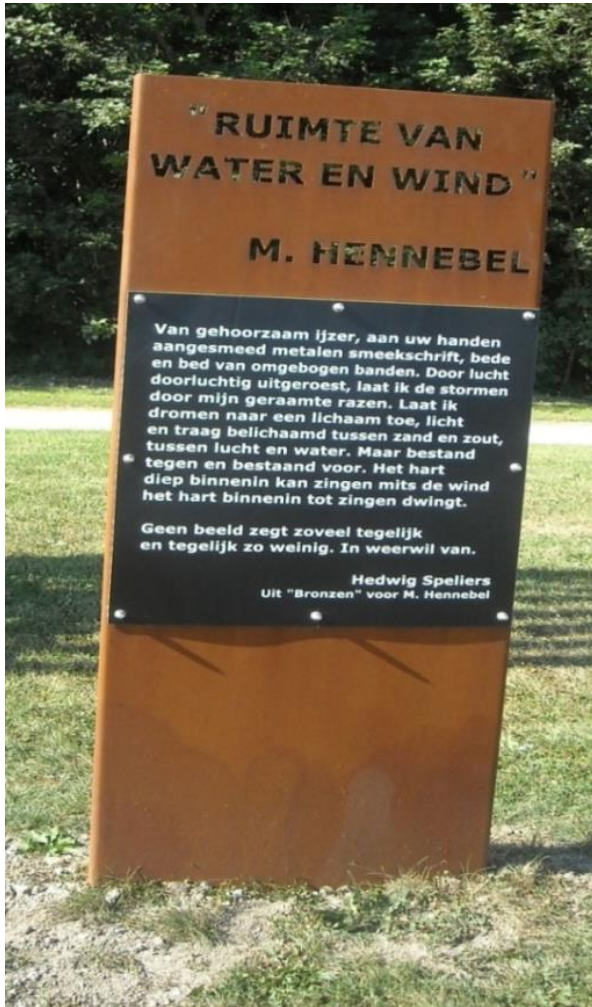

foto: paul de coninck

De boot (**kunst in het water van de keel**) langs de Paul Orbanpromenade is een combinatie van hout en metalen.

Het kunstwerk stelt het geraamte van de romp van een sloep op zijn zij voor. Het staat op twee bakstenen sokkels in het grasperk op de linkeroever van de haven-geul te Nieuwpoort.

De kunstenaar: MARTINE HEN-NEBEL
(°1952)

Wat **Martine Hennebel** creëert, is rustig en discreet, sereen in zekere mate, getuigend van metier en een reële bewogenheid. Ik had de indruk geconfronteerd te worden met werk dat ik nog niet eerder had gezien, met een interpretatie die hoogst persoonlijk was. Vele sculpturen zijn duidelijk ontstaan uit een gevoel van emotie en toch blijft die emotie getemperd. Zij heeft de uitzonderlijke gave om een eenvoudig thema, een voor de hand liggend vormen-patroon, een vleugje mysterie te verlenen, iets ritueels bijna. Zodat vorm en gedachte eenzelfde ritme bezitten en iets fundamenteels, dat in het hart van de dingen ligt besloten, aan de oppervlakte ver-schijnt.

Bron: Hugo Brutin

Het gedicht is geschreven in witte letters op een zwarte metalen plaat. Deze is vastgehecht onder de tekst van de titel

die uitgedrukt is uit een koperen plaat. Het geheel vormt een recht-opstaand rechthoekig stuk geplaatst in het grasperk vóór het kunstwerk.

Prins Mauritspark

19. MAURITS VAN NASSAU

foto: friede lox

Bij het binnenkomen van het Prins Mauritspark hoek Louisweg - Paul Orban-promenade word je verwelkomd door een driedelig bronzen standbeeld ontworpen door de kunstenaar **Frank Neirijnck**.

Het kunstwerk

Het beeld werd door Z.E.E. Roëll, ambassadeur van het Koninkrijk der Nederlanden en ir. R. Crabbe, burgemeester van de stad Nieuwpoort op 1 juli 2000 officieel onthuld. Dit ter herinnering aan de Slag bij

foto: paul de coninck

Nieuwpoort op 2 juli 1600. Deze opmerkelijke veldslag in Nieuwpoort en omgeving waarbij het onverwacht tot een confrontatie te velde kwam tussen het leger van Maurits van Nassau (Staatse) en het leger van aartshertog Albrecht (Paapse) werd door Maurits gewonnen. Dit gevecht zou achteraf de geschiedenis ingaan als de Slag bij Nieuwpoort. Het werd in het jaar 2000 te Nieuwpoort herdacht niet alleen met een tentoonstelling maar ook met dit blijvende beeldhouwwerk. Van toen af kreeg het voormalige

Keunepark een meer eervolle benaming en werd het omgedoopt tot het *Prins Mauritspark*.

Het drie meter hoog bronzen standbeeld staat op een strak geometrische arduinen sokkel, waarop ook de namen van het kunstwerk en van de kunstenaar in bronzen letters prijken. In het grasperk ligt de arduinen steen met de inhuldigingstekst.

Het beeld is klassiek uitgebouwd met als centrale figuur Prins Maurits, opperbevelhebber van het Staatse leger. Zijn houding is fier en vastberaden. Hij wordt licht asymmetrisch geflankeerd door twee andere figuren die, op hun beurt, een meer voorwaartse beweging maken en elk een symbolische betekenis hebben. Zij verpersoonlijken een volk dat strijdt voor een ideaal. De ene wijst met gestrekte arm naar 'ergens de juiste weg' die de leiders zouden moeten nemen, de andere houdt een vlag in de hand, symbool van waarden en principes.

De beeldhouwer, **Frank Neirijnck**, wilde er bewust geen oorlogsmonument met wapenuitrusting van maken maar er toch een brok symboliek in leggen. Omdat hij niet het geweld van de veldslag wilde beklemtonen, maar wel het strategische inzicht en de politieke gevolgen, staat het beeld van Prins Maurits meer als symbool voor de wending in de geschiedenis dan voor een verheerlijking van de persoon. De prins zelf is getooid in harnas, zonder zwaard maar met een rol perkament in de hand. Het document verwijst naar het sluiten van het Drievoudig Verbond waarbij Engeland en Frankrijk de soevereiniteit van de Verenigde Provinciën hadden erkend. Het symboliseert kennis en wijsheid.

De kunstenaar: FRANK NEIRIJNCK

Frank NEIRIJNCK (°Gent 15 september 1954) deed zijn hogere studies aan het SHIAS (Stedelijk Hoger Instituut voor Architectuur en Stedenbouw) te Gent. De jaren nadien was hij meestal werkzaam als binnenhuisdecorateur. Hij werd aangesproken voor het ontwerp en de uitvoering van het decors voor de animatiefilms in de studio van Raoul Servais. Zijn kennis van grafisch tekenaar kon hij verder ontplooien als

freelance publiciteitsontwerper van industriële uitgaven en als illustrator van het leerboek ALEXANDER (Augmentatie LEXicon ANDERstaligen).

Vanaf de jaren '80 experimenteerde hij met verschillende materialen (steen, hout, marmer, ..) om zijn grafische ontwerpen in beeldende kunst om te toveren. Hij beantwoordde in 1994 de oproep van de Vereniging voor Cultuur en Toerisme van Oud-Heverlee om deel te nemen aan een tentoonstelling over "Kunst op het Water", een vrij originele manier om monumentale kunst aan te bieden aan het ruime publiek. Zijn kunstwerk "ENOLA GAY" kreeg dank zij het water van de vijvers, dank zij de bossen, en dank zij de prachtige omgeving van het Zoet Water, een bijkomende dimensie, een tweede natuur. Hij werd er beloond met een vierde plaats.

Hij maakte ook, i.s.m. Eric Baeyens, een monumentale muurschildering op het gebouw van de Bowling in Nieuwpoort-Bad, doch de kunstenaar had meer bekendheid verwacht. Naar aanleiding van de 400ste verjaardag van de Slag bij Nieuwpoort (2 juli 1600) schreef de stad Nieuwpoort in 1998 een wedstrijd uit voor het ontwerpen en uitvoeren van een werk over deze historische gebeurtenis. Van de dertien kunstenaars die hiervoor hun kandidatuur indienden door middel van een maquette in klei indienden, was hij de laureaat. Voor de realisatie van het monumentale bronzen beeld kreeg hij een budget van 800.000 BEF en ging hij te rade bij de kunstenaar **Irénée DURIEZ**. Eerst maakte hij een metalen constructie, dan gebruikte hij klei voor de vormgeving. Het monument werd, met verloren wastechniek, in de ateliers van Artcasting te Oudenaarde gegoten, waar ook de mallen 5 jaar bewaard bleven vooraleer ze te vernietigen.

Ter gelegenheid van de herdenking van de Slag bij Nieuwpoort uit 1600 werd op 1 juli 2000 het standbeeld "Prins Maurits" in aanwezigheid van de Nederlandse ambassadeur Roëll officieel onthuld. Het voormalige Keunepark werd tijdens de plechtigheid omgedoopt tot Prins Mauritspark.

Tekst en foto's: Friede Lox